

Miljöprövningsdelegationen

BroGas AB
Bro Suderbys 424
621 73 Visby

Kungörelsedelgivning

Tillstånd enligt miljöbalken för biogasanläggning, Bro Suderbys 1:25, Gotlands kommun

Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.406-i enligt 29 kap. 65 § miljöprövningsförordningen (2013:251) samt verksamhet enligt industriutsläppsförordningen (2013:250). SWEREF-koordinater N: 6395387, E: 705818

BESLUT

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Stockholms län lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken, BroGas AB (bolaget), med organisationsnummer 556785-2131, tillstånd till befintlig och utökad biogasverksamhet vid bolagets anläggning inom fastigheten Bro Suderbys 1:25 i Gotlands kommun.

Tillståndet gäller för

- biologisk behandling av maximalt 175 000 ton avfall,
- installation och drift av en förbränningsanläggning (fastbränslepanna för flis) med en total installerad tillförd effekt på högst 950 kW och
- anläggning för elproduktion.

Tillståndet gäller tills vidare.

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen bedömer att den upprättade miljökonsekvensbeskrivningen med gjorda kompletteringar uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken.

Villkor

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget uppgett eller åtagit sig i ärendet, om inte annat framgår av detta beslut.

2. Innan tillståndet tas i anspråk ska detta meddelas till tillsynsmyndigheten.
3. Verksamhetsområdet ska vara inhägnat och försett med stängselgrind. Anläggningen ska vara låst när den är obemannad.
4. Verksamheten ska bedrivas så att metanläckage från anläggningen förebyggs och begränsas. Bolaget ska genomföra systematisk läcksökning av metan och åtgärda påträffade läckor. Intervall och utförande av läcksökning ska fastställas i kontrollprogram.
5. Producerad gas som inte kan nyttiggöras ska facklas av.
6. Vid anläggningen får endast avfallstyper enligt bilaga 1 tas emot och behandlas. Andra liknande avfallstyper får dock tas emot om tillsynsmyndigheten godkänner det.
7. Luft från samtliga anläggningsdelar som kan orsaka luktproblem ska ledas genom luktreduktionsutrustning som begränsar störande lukt i omgivningen. (Se delegation)
8. Om luktstörningar uppkommer vid driftstörningar eller haverier ska åtgärder omgående vidtas och processen ska vid behov avbrytas för att förhindra spridning av lukt i omgivningen.
9. Lagring av biogödsel inom anläggningen ska ske i täckta behållare.
10. Rötkamrarna ska vara placerade på hårdgjord, invallad yta för att förhindra att omgivningen förorenas vid eventuell överjäsning eller incident som innebär att rötmassa läcker ut från kamrarna.
11. Kemiska produkter och farligt avfall ska lagras på tät, invallad yta som är nederbördsskyddad. Invallningen ska rymma en volym som motsvarar den största behållarens volym plus minst 10 procent av summan av övriga behållares volym.
12. Buller från anläggningen ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än
  - 50 dBA helgfri vardag måndag – fredag dagtid kl. 06.00 - 18.00
  - 40 dBA nattetid kl. 22.00 - 06.00
  - 45 dBA övrig tid.

Om bullret från verksamheten innehåller impulsljud eller hörbara tonkomponenter ska de ovan angivna värdena sänkas med 5 dBA. Momentana ljud nattetid (kl. 22.00 – 06.00) får inte överstiga 55 dBA vid bostäder.

Angivna värden ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar eller immissionsmätningar. Kontroll ska ske senast ett år efter det att den utökade verksamheten har tagits i drift. Kontroll ska därefter ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller när tillsynsmyndigheten begär det.

13. Dagvatten ska samlas upp och kontrolleras genom konduktivitetmätning innan det avleds för infiltration. Vid avvikande mätvärden, förorening eller motsvarande ska dagvattnet omhändertas på erforderligt sätt. (Se delegation)
14. Innan uppförande av anläggning för förbränning ska samråd ske med tillsynsmyndigheten.
15. Lagring och hantering av flis ska ske på sådant sätt att risk för damning, lukt, förorening av dagvatten och andra olägenheter förebyggs. (Se delegation)
16. Skötsel- samt säkerhetsinstruktioner för verksamheten ska finnas tillgängliga vid anläggningen.
17. Senast sex månader innan verksamheten i sin helhet eller i någon väsentlig del upphör ska bolaget lämna in en plan för avveckling till tillsynsmyndigheten. Planen ska minst omfatta omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall från verksamheten samt förslag till undersökningar av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till.
18. Ett reviderat kontrollprogram ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk.

Delegation

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

- skyddsåtgärder för att begränsa och motverka luktstörningar (villkor 7)
- kontroll och rening av dagvatten (villkor 13)

- olägenheter från lagring, hantering och förbränning av flis (villkor 15)

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda verksamheten ska ha satts igång senast 5 år efter det att detta beslut vunnit laga kraft annars förfaller detta tillstånd.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas innan verksamheten sätts i gång.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Bolaget avser utöka biogasverksamheten vid bolagets anläggning i Bro. Utökningen innebär att den biologiska behandlingen av avfall kan uppgå till maximalt 175 000 ton per år.

Tidigare tillståndsbeslut

Bolaget har tillstånd enligt miljöbalken meddelat av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Gotlands län den 11 april 2011, beteckning 551-408-11. Tillståndet överklagades till Mark- och miljödomstolen i Nacka tingsrätt som ändrade ett antal villkor genom dom meddelad den 22 juni 2011 med mål nr. M 2543-11.

Samråd

Samråd med Länsstyrelsen i Gotlands län och Region Gotland Miljö- och byggnämnden (tillsynsmyndigheten) genomfördes den 12 maj 2022. Bolaget har därefter haft samråd med enskilda särskilt berörda.

Den 16 april 2022 lämnade bolaget in en samrådsredogörelse till Länsstyrelsen i Gotlands län.

Beslut om att den planerade verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan meddelades den 27 juni 2022.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 17 juli 2022. Den 7 september 2022 har bolaget anmält till Region Gotland, Miljö- och byggnämnden (tillsynsmyndigheten) att bolaget avser producera egen elkraft till verksamheten.

Tillsynsmyndigheten har bedömt att anmälan bör ingå i tillståndsprövningen. Bolaget har den 18 oktober 2022 meddelats delbeslut från Miljöprövningsdelegationen efter anmälan om anläggning för elproduktion.

Efter kompletteringar kungjordes ansökan i tidningarna Gotlands Allehanda och Gotlandstidningar samt på Länsstyrelsen i Stockholms läns webbplats ”Kungörelser och delgivningar”. Ansökan har remitterats till Länsstyrelsen i Gotlands län, Miljö- och byggnämnden, Tekniska nämnden samt Räddningstjänsten inom Region Gotland. Yttranden har kommit in från Länsstyrelsen, Miljö- och byggnämnden och Tekniska nämnden.

Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Ett förslag till beslutstext med villkor har kommunicerats med bolaget.

Ansökan med yrkanden och förslag till villkor

Yrkanden

Bolaget yrkar på tillstånd att inom fastigheten bedriva fortsatt och utökad produktion av biogas genom biologisk behandling av maximalt 175 000 ton avfall per år. Bolaget yrkar vidare att, enligt gällande tillstånd, behålla möjligheten att installera en fastbränslepanna för flis, dock med total installerad tillförd effekt på 950 kW¹. Dessutom har bolaget anmält till Region Gotland, Miljö- och byggnämnden (tillsynsmyndigheten) att bolaget avser producera egen elkraft motsvarande 265 kW till verksamheten.

Bolaget yrkar därtill att Miljöprövningsdelegationen förordnar att:

1. Den till ansökan bifogade miljökonsekvensbeskrivningen godkänns.
2. Tiden för igångsättning av den ansökta verksamhetsutökningen bestäms till fem år räknat från det att tillståndsdomen vunnit laga kraft.
3. Slutliga villkor föreskrivs i enlighet med vad som föreslås i nedan.

Förslag till villkor

Bolaget yrkar att Miljöprövningsdelegationen förenar tillståndet med följande villkor:

---

¹ Avseende yrkandet om fastbränslepanna:
Nuvarande tillstånd medger en fastbränslepanna med en total installerad tillförd effekt på 500 kW. Angiven ökning av tillförd effekt med 450 kW (från 500 till 950 kW) är proportionerlig med ökningen av den årliga substratmängden i ansökt verksamhetsutökning jämfört med nuvarande verksamhet.

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökande uppgett eller åtagit sig i ärendet, om inte annat framgår av detta beslut.
  2. Anläggningen ska utformas och verksamheten ska bedrivas så att metanutsläppen blir så små som möjligt. Läcksökning ska genomföras regelbundet.
  3. Producerad gas som inte kan nyttiggöras ska facklas av.
  4. Tillståndet omfattar hantering av de avfallstyper som anges i ansökan avsnitt 7.2 tabell 2. Efter tillsynsmyndighetens godkännande får även andra typer av avfall tas emot, lagras och behandlas.
  5. Luft från brunnar, tankar och övriga behållare som kan orsaka luktolägenheter ska ledas genom luktreduktionsutrustning som begränsar störande lukt i omgivningen.
  6. Om olägenheter i form av lukt uppstår i omgivningen till följd av driftstörningar eller haverier ska åtgärder vidtas så att olägenheterna upphör.
  7. Lagring av biogödsel inom anläggningen ska ske i täckta behållare.
  8. Rötkamrarna ska vara placerade på hårdgjord yta och området kring rötkamrarna ska var invallat för att förhindra att omgivningen förorenas vid eventuell överjäsning eller incident som innebär att biomassa läcker ut från kamrarna.
  9. Kemiska produkter och farligt avfall ska lagras på tät, invallad yta som är nederbördsskyddad. Invallningen ska rymma en volym som motsvarar den största behållarens volym plus minst 10 procent av övriga behållares volym.
  10. Verksamhetsområdet ska vara inhägnat och försett med stängselgrind. Anläggningen ska vara låst när den är obemannad.
  11. Buller från anläggningen ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:

50 dB(A) Helgfri måndag-fredag kl. 06.00-18.00

40 dB(A) Nattetid kl. 22.00-06.00

45 dB(A) Övrig tid
- Om bullret från verksamheten innehåller impulsjud eller hörbara tonkomponenter ska de ovan angivna värdena sänkas med 5 dBA. Den

momentana ljudnivån nattetid (kl. 22.00–06.00) får utomhus vid bostäder maximalt uppgå till 55 dB(A).

Ovan angivna begränsningsvärden ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för de tidsperioder då verksamheten pågår.

Kontroll ska ske senast ett år efter det att den utökade verksamheten har tagits i drift samt så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller om det uppkommit berättigade klagomål på buller från verksamheten.

12. Anläggningen ska utformas så att det finns möjlighet att samla upp dagvatten och vid behov rena detta t.ex. med oljeavskiljare och/eller sedimenteringsbassäng eller annat erforderligt omhändertagande.

13. Skötsel- samt säkerhetsinstruktioner för den dagliga driften ska finnas tillgängliga vid produktionsplatsen när verksamheten tas i drift. Samtliga verksamma vid anläggningen ska ha kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och risker samt innehållet i detta tillstånd.

14. Om verksamheten upphör ska detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten. Bolaget ska i samråd med tillsynsmyndigheten undersöka om mark- och vattenområden, byggnader och anläggningar är förorenade och i sådant fall även ansvara för att efterbehandling sker.

15. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk.

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25§ tredje stycket miljöbalken till tillsynsmyndigheten att vid behov meddela ytterligare villkor i fråga om:

1. Godkännande av ytterligare avfallstyper (villkor 4).
2. Åtgärder för att motverka eventuella problem med lukt (villkor 5 och 6)
3. Hantering och rening av dagvatten och spillvatten (villkor 12).
4. Luftutsläpp från förbränningspanna för flis.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Av ansökningshandlingarna och vad bolaget i övrigt angett framgår bland annat följande.

Verksamhetsbeskrivning

Biogasproduktionen innebär omvandling av organiskt material genom rötning i syrefri miljö till biogas (ca 60 % metan och ca 40 % koldioxid). Produktionsprocessens restprodukt är biogödsel. Råvarorna/substratet i biogasproduktionen består av avfall och restprodukter från i huvudsak lantbruks- och livsmedelsindustrin. Anläggningen tar emot och behandlar både fasta och flytande substrat.

Producerad biogas levereras till systerbolaget Biogas Gotland för förädling till fordonsgas (från ca 60 till 97 % metan) samt till Arla Foods Visby och Gotlands Slakteri för produktion av processånga och värme. Gasleveranserna från anläggningen sker via en cirka 8 kilometer lång gasledning till Visby.

Biogödseln returneras i huvudsak till de lantbrukare som lämnat flyt- och fastgödsel, men levereras även till andra mottagare som bedriver växtodling.

Ansökt utökning

Enligt gällande tillstånd får maximalt 95 000 ton avfall per år behandlas vid anläggningen. Ansökt verksamhetsutökning innebär intag och rötning av ytterligare maximalt 80 000 ton gödsel per år och därmed totalt maximalt 175 000 ton avfall per år. Förutom den ökade mängden gödsel (80 000 ton) avser bolaget att använda samma typ och samma mängd av idag nyttjade substrat.

Den planerade verksamhetsutökningen sker genom utbyggnad av befintlig biogasanläggning med rötkammare, efterrötkammare, mottagnings- och blandningsbrunn, utökad hårdgjord yta samt utlastningsbrunn.

Nuvarande produktion uppgår till cirka 30 GWh metan per år, motsvarande cirka 3 000 000 normalkubikmeter (Nm³) metan och den ekvivalenta energimängden cirka 3 000 000 liter bensin. Förutom biogas genereras cirka 90 000 ton per år av röttningsprocessens restprodukt, biogödsel, vid rötning av 95 000 ton substrat.

Substraten (flytande och fasta) levereras till anläggningen med lastbil förutom från Suderbys Gård varifrån flytgödsel levereras via pumpledning och dit även motsvarande mängd biogödsel returneras via en separat pumpledning. Övrig biogödsel transporteras med lastbil.

Sökt produktionsökning bedöms uppgå till mellan 14 och 16 GWh metan per år, motsvarande cirka 1 400 000 till 1 600 000 normalkubikmeter (Nm³) metan och den ekvivalenta energimängden cirka 1 400 000 till 1 600 000 liter bensin. Produktionsökningen av biogödsel uppgår till drygt 75 000 ton per år.

Anläggning för elproduktion

Bolaget har installerat en biogasdriven kraftvärmeenhet för elproduktion (maxeffekt 265 kW el). Enheten består huvudsakligen av en biogasdriven förbränningsmotor som i sin tur driver en generator. Utrustningen är placerad i en standard 20-fots container med öppningsbara långsidor på båda sidorna för att möjliggöra högsta möjliga tillgänglighet när behov uppstår. Normalt sett är containern stängd. Containern är förberedd för invändig ljudisolering. Efter driftsättning är bolagets bedömning emellertid att ljudnivån från enheten är så låg att kompletterande isolering inte är nödvändig för att rymmas inom gällande och ansökt villkor avseende buller.

Containern placeras på en ny grusplan i direkt anslutning till anläggningens anslutningsväg för besökare. Rimlig åtkomst för installation samt för löpande service och underhåll kräver en grusyta på cirka 200 kvadratmeter. Övrig markpåverkan består av ledningsschakt för el, biogas och hetvatten (spillvärme från elproduktionsprocessen) där hetvattnet återförs till anläggningens befintliga värmesystem för processtemperaturreglering och hygienisering.

Elproduktion med hjälp av biogas har en verkningsgrad på under 50 procent, varför ett högt totalt resurs-/kapacitetsutnyttjande kräver nyttjande av elproduktionens spillvärme. Bolagets biogasanläggning har optimala förutsättningar för detta beroende på ett värmebehov som överstiger den värme elproduktionsprocessen kommer att generera. Installation av beskriven kraft/värme-enhet ovan leder till att bolaget blir helt självförsörjande på el. Detta innebär att verksamheten i framtiden inte kommer att drabbas av de driftsstörningar som strömavbrott medför, vilket är positivt såväl miljösäkerhetsmässigt som ekonomiskt.

Miljökonsekvensbeskrivning

Vattenförbrukning

Förbrukningen av vatten från egen brunn bedöms öka med maximalt 1 kubikmeter per dag. Nuvarande förbrukning ca 2 till 3 kubikmeter/dag. Merparten används för tvättning av utrustning och fordon och resterande förbrukning gäller personalutrymmena. Inget vatten från egen brunn nyttjas i biogasprocessen.

Spillvatten

Anläggningens spillvatten består av en blandning av nederbörd och lakvatten från hantering av verksamhetens fasta substrat samt av spillvatten från fordonstvätt. Spillvattenytan utgörs av anläggningens hårdgjorda platta avsedd för hantering av fasta substrat. Bedömd spillvattenvolym per år uppgår till mellan 1 000 och 1 500 m³.

Spillvattensystemet är ett slutet system som återför spillvattnet till biogasprocessen. Allt regnvatten som kan vara kontaminerat av lakvatten från substrat eller från fordonstvätt leds därmed tillbaka till processen och förhindras därav att nå omgivande miljö. Spillvattnet samlas upp via ett antal spillvattenbrunnar på plattan. Plattan är planerad med låg- och högpunkter som överensstämmer med placeringen av dagvattenbrunnarna för att skapa bästa och snabbast möjliga avrinning av spillvattnet.

Även processkondensat återförs till biogasprocessen.

Dagvatten

Uppsamlingsystemet för dagvatten på anläggningen består av en dagvattenbrunn med kontrollsystem och sedimenteringsficka. Kontrollsystemet i dagvattenbrunnen består av en konduktivitetmätare som kontinuerligt mäter vattnets ledningsförmåga. Genom att kontinuerligt mäta ledningsförmågan detekteras avvikelser från de normala halterna av ämnen i dagvattnet. Vid avvikelse från inställt gränsvärde på ledningsförmågan larmas anläggningens styrsystem. Från dagvattenbrunnen pumpas dagvattnet till ytterligare en brunn och leds därifrån med självfall via en ledning till en infiltrationsbädd. Vid larm stängs dagvattenpumpen av och inget vatten kan därmed lämna dagvattenbrunnen. Eventuellt förorenat vatten kan styras om från dagvattenbrunnen till biogasprocessen alternativt tas omhand av slambil eller likande för relevant åtgärd

Anläggningens dagvatten består av nederbörd, vilken inte kontamineras av verksamhetens hantering av substrat eller fordonstvätt. Dagvattenytorna utgörs av anläggningens icke hårdgjorda ytor (samtliga ytor förutom plattan för fasta substrat) och taken på anläggningens byggnader. Bedömd dagvattenvolym per år uppgår till ca 500 m³. För att försäkra att ingen förorening når recipient i händelse av driftstörning eller olycka är dagvattensystemet dessutom utrustat med kontinuerlig övervakning av den elektriska konduktiviteten i den första dagvattenbrunnen. Elektrisk konduktivitet är ett samlingsmått på den totala jonstyrkan i vattnet, vilken förändras om halterna av olika joner ökar eller minskar i vattnet.

Genom att kontinuerligt kontrollera den elektriska konduktiviteten kan eventuella avvikelser från det normala omedelbart detekteras. Vid avvikelse från inställt gränsvärde på ledningsförmågan larmas anläggningens styrsystem, varpå dagvattenpumpen stängs av automatiskt och allt dagvatten kvarhålls i den första dagvattenbrunnen. Eventuellt förorenat vatten kan styras om från dagvattenbrunnen till biogasprocessen alternativt tas omhand av slambil eller liknande för relevant åtgärd. Sedan anläggningen togs i drift har inga tillbud inträffat som inneburit att dagvattnet styrts om till biogasprocessen beroende på föroreningar.

Det finns ingen utsläppspunkt till ytvattenrecipient från biogasanläggningen. Allt dagvatten infiltrerar, antingen naturligt genom ej hårdgjorda ytor inom anläggningsområdet eller via dagvattensystemets infiltrationsbädd.

Biogasanläggningen ligger inom grundvattenförekomsten Mellersta Gotland – Visby (WA99199748). Cirka 200 meter väster om anläggningen ligger Laubäckar, ett våtmarksområde med högt naturvärde. Eftersom hela området är flackt saknas de fysikaliska förutsättningarna för en snabb lateral grundvattentransport. Dessutom är jordlagret tunt och erfarenheter från andra delar av Gotland pekar på att grundvattentransporten generellt är långsammare i horisontalled än i vertikalled. Sammantaget gör bolaget bedömningen att det infiltrerade dagvattnet har en lång transporttid innan det kan nå ett utströmningsområde, oavsett om det är Laubäckar eller om det rör sig i annan riktning. Det betyder att det hinner ske ytterligare en betydande filtrering av dagvattnet. Med de små volymer det totalt sett rör sig om bedöms därför inte dagvattnet påverka vare sig yt- eller grundvattenrecipient.

Däcktvätt

Samtliga inkommande transporter hanteras som rena. En däcktvätt kommer att placeras så att samtliga fordon måste passera tvätten. Detta gäller inte bara inkommande substrattransporter utan samtliga fordon som kör in på anläggningsområdet. På så vis elimineras risken för smittspridning på grund av misstag i särskiljning mellan rena och rena fordon.

Det finns två infartsvägar till anläggningen, en transportväg och en besöksväg. Transportvägen är den enda vägen som leder till och från det aktiva verksamhetsområdet. Inkommande fordon kommer inte att kunna lämna anläggningen utan att passera däcktvätten i det utgående körfältet. Avspärningar och skyltning kommer att placeras ut på ett sätt att det inte går att lämna anläggningen utan att passera däcktvätten.

Besöksvägen får enbart användas av rena fordon och leder till en parkeringsplats utanför det aktiva verksamhetsområdet. Mellan parkeringsplatsen och anläggningen löper en gångväg som inte kan passeras med fordon. Det finns alltså ingen möjlighet för fordon som kommer till anläggningen via besöksvägen att kontamineras av substrathanteringen.

Däcktvätten kommer att vara av typen klövbadstvätt, vilken kan beskrivas som en mycket grund och tät bassäng i körbanan. Bassängen är fylld med vatten blandat med Parvocide eller likvärdig vätska, som desinficerar fordonens däck vid passage. Tvätten kommer att väderskyddas mot regn, hagel och snö samt mot frysrisk med hjälp av tak och två väggar samt värmekabel. Därtill ska konstruktionen vara förberedd för draperier i körriktningen som komplement om så krävs under vinterhalvåret för att förhindra problem med snö. På båda sidor om klövbadet placeras färister för att förhindra att djur går ner i vätskebadet.

Desinficeringsvätskan byts ut med vissa intervall. Vätskebyte sker genom nergrävda och väl skyddade pumpledningar (matar- och returledning). Utbytt vätska returneras till biogasprocessen. Bolaget kommer att ha god beredskap vid eventuella driftstörningar för att säkerställa att skyddsfunktionen upprätthålls, vilket innebär exempelvis att reservpumpar kommer att lagerhållas. Med reservdelar i lager samt skyddade pumpledningar bedöms risken för så pass långvariga driftstopp att det påverkar verksamheten som mycket liten till obefintlig. Detta beroende på att pumpsystemet endast är i drift i samband med vätskebyte. I fall av driftstopp kommer vätskebytet att hanteras av en sugbil från en av öns åkerier och därtill kommer även möjlighet till manuell däcktvätt att finnas via en separat ledning.

Installation av däcktvätt enligt beskrivningen ovan bedöms förbättra möjligheterna att förhindra eventuell smitta jämfört med befintlig verksamhet.

Utsläpp till luft, lukthantering

Verksamhetens huvudprodukt metan som bildas vid rötning är en luktlös gas. Därutöver bildas även små mängder svavelföreningar, främst svavelväte och mellanprodukter som flyktiga syror, merkaptaner och ammoniak, som luktar. Verksamheten är utformad för att minimera spridning av dessa ämnen till omgivningen.

Anläggningen är försedd med ett system för luktreduktion. Brunnar och tankar som skapar mycket lukt är försedda med utsug. En fläkt suger luft från anslutna brunnar och tankar via ett rörsystem till ett biofilter. Den

utgående luften från fläkten trycks genom biofiltret, där luktämnen fastläggs i filtermaterialet, som består av bark- och träflis.

Bolaget bedömer att lukt kan uppstå i samband med bearbetning och förflyttning av fastgödsel på lagringsplattan samt i samband med omrörning och utlastning av biogödsel från utlastningsbrunn för biogödsel.

Projekterad utbyggnad innebär betydande systemförändringar när det gäller lagring och hantering av såväl substrat som biogödsel. Bolaget planerar att installera en täckt mottagningsbrunn för inkommande substrat samt en täckt utlastningsbrunn för utgående biogödsel. Dessa planerade förändringar kommer väsentligt att minska luktspridningen per ton hanterat substrat jämfört med dagens hanteringssystem. Bolagets bedömning är därför att nettoeffekten av lukt jämfört med dagens situation bibehålls eller till och med förbättras/minskar. Skulle, mot förmodan, ytterligare luktreduktion krävas kan bolaget enkelt öka kapaciteten i befintligt system genom fläktbyte och även genom utökning av biobädden.

Kemikalieanvändning

Ansökt verksamhetsutökning bedöms endast ge upphov till en mindre ökning av kemikalieanvändning, förutom förbrukningen av järnhumus som kommer att öka proportionellt med ökat substratintag. Bolaget kommer inte att lagra farliga ämnen i sådan mängd att lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor kommer att vara tillämplig.

Elproduktion

Kraftvärmeenheten bedöms endast ge upphov till obetydliga miljökonsekvenser, både enskilt och kumulativt med utgångspunkt från den ansökta verksamheten som helhet.

Buller från kraftvärmeenheten bedöms rymmas inom såväl gällande som ansökt villkor. Vid förbränning av biogas genereras inga nettoutsläpp av växthusgaser eftersom biogasen är framställd av förnybara substrat. Kraftvärmeenheten ger inte upphov till några utsläpp till mark eller vatten och eventuellt oljeläckage från motorn samlas upp i ett spilloljeträg under motorn.

Bolagets bedömning är att kraftvärmeenheten inte föranleder att några nya skyddsåtgärder eller försiktighetsmått vidtas, utöver de som redan tillämpas på anläggningen. Säkerhetstänkandet är generellt högt på anläggningen. Bolaget har underhålls- och säkerhetsrutiner som syftar

till att minimera olycksrisker. Därtill utgör den containerbaserade installationen i sig självt ett väsentligt skydd.

Yttranden och bemötanden

Länsstyrelsen i Gotlands län

Länsstyrelsen tillstyrker att tillstånd lämnas. Länsstyrelsen bedömer att verksamheten i sig innebär nyttiggörande och återvinning av organiskt avfall och bidrar till energiomställningen.

Verksamheten riskerar medföra vissa olägenheter för närboende samt risker för lokal miljöpåverkan främst genom förorening av mark och vatten. Bolaget bedöms dock ha möjligheter att begränsa sådana effekter och risker. För tillståndet bör föreskrivas villkor med bullerbegränsning i enlighet med praxis. Länsstyrelsen anser vidare det särskilt viktigt att bolaget har kontrollrutiner som minskar riskerna för utsläpp av förorenat vatten från anläggningen.

Naturvärden

Bolaget har låtit genomföra en naturvärdesinventering på hela fastigheten. Länsstyrelsen bedömer att inventeringen är tillräckligt väl utförd och vid rätt tidpunkt för att kunna fånga upp de naturvärden som den planerade utvidgning av anläggningen skulle kunna påverka. Utifrån inventeringen gör Länsstyrelsen bedömningen att naturvärdena på platsen inte är så höga att någon ytterligare anpassning av verksamheten behöver göras.

Kulturmiljövärden

Vad gäller kulturmiljövärden har en arkeologisk utredning tidigare utförts på del av fastigheten. Bolaget har nu inte undersökt kulturmiljövärden på fastigheten ytterligare. Länsstyrelsen erinrar därför om vad som gäller om en fornlämning påträffas. Fornlämningar är skyddade enligt lag oavsett om de är kända sedan tidigare eller inte. Enligt 2 kap. 10 § Kulturmiljölagen (1988:950) gäller alltid följande:

Om en fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete, ska arbetet omedelbart avbrytas till den del fornlämningen berörs. Den som leder arbetet ska omedelbart anmäla förhållandet till Länsstyrelsen. Exempel på fornlämningar är svart eller mörkt färgad sotig jord, stensamlingar, träkonstruktioner, gravanläggningar eller fornfynd.

Det är markägarens, företagarens och dessas ombuds ansvar att se till att samtliga aktörer i samband med åtgärderna får information om fornlämningar. Markägaren, entreprenören och övriga aktörer är ansvariga för att fornlämningar – kända eller okända – inte påverkas

negativt av markåtgärderna. Information om fornlämningar och kulturhistoriska lämningar kan sökas i Riksantikvarieämbetets kulturmiljöregister (Fornsök) på följande adress: www.fornsok.se

Skydd mot förorening av mark och vatten

Ny mottagningsbrunn för flytande substrat och nytillkommande röt-kamrar planeras vara invallade och ge möjlighet att kontrollera eventuella läckage. Bolaget har redovisat hur icke förorenat dagvatten omhändertas samt att allt spillvatten/lakvatten från lagrat substrat uppsamlas och återförs till processen. Dimensioneringen av uppsamlings-systemen för dagvatten respektive spillvatten är dock inte tydligt redovisad. Närområdet präglas av hållmark med tunt jordtäckte och ytliga karstvittrade sprickor som potentiellt kan medföra snabb vattentransport över större avstånd utan att någon betydande filtrering sker. Detta innebär att eventuella utsläpp av näringsrikt (förorenat) dagvatten från anläggningen som inte uppsamlas riskerar förorena mark och grundvatten i närområdet. Länsstyrelsen anser det viktigt att bolaget har kontrollrutiner som minskar risken för utsläpp av förorenat vatten från anläggningen. Länsstyrelsen bedömer samtidigt risken för att verksamheten skulle medföra allvarlig påverkan på vattenkvaliteten i vattenskyddsområdet cirka 1 km väster om verksamheten som liten.

Vattenuttag, vattenverksamhet

Bolaget har en egen vattentäkt. Enligt bolagets uppgifter är verksamhetens vattenförbrukning 2 - 3 m³/dag som till större del nyttjas för tvättning av utrustning och till mindre del förbrukas i personalutrymmen. Med den planerade utökningen har bolaget bedömt att vattenförbrukningen ökar med maximalt 1 m³/dag, till totalt 3 - 4 m³/dag. Bolagets vattentäkt är lokaliserad i direkt anslutning till anläggningen.

Länsstyrelsen konstaterar att av de vattentäkter som finns registrerade i SGU:s brunnsarkiv ligger de närmaste omkring 700 m från bolagets vattentäkt. Bolagets vattentäkt och vattenuttag är beläget nära ett våtmarksområde med höga naturvärden. I närområdet finns vidare bergtäktverksamhet från vilken grundvattenbortledning sker. Även om bolagets grundvattenuttag kan betraktas som relativt måttligt och motsvarande förbrukningen för cirka 6 normalhushåll, är vattentäkt för här aktuell användning inte uttryckligen undantagen tillståndsplikt enligt 11 kap. 11 § miljöbalken. Bolaget förefaller i stället göra bedömningen att den är undantagen tillståndsplikt enligt 11 kap. 12 § miljöbalken.

Om tillstånd för vattenbortledning (vattenverksamhet) saknas och den visar sig medföra skada på allmänna eller enskilda intressen, kan tillsynsmyndigheten avseende vattenverksamhet (Länsstyrelsen i Gotlands län) komma att besluta om begränsningar av vattenuttaget. Om

bolaget vill tillförsäkra sig rätten att ta vatten ur egen brunn för sin verksamhet bör tillstånd till vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken sökas hos mark- och miljödomstolen.

Olägenheter för närboende

Den befintliga anläggningen uppfördes 2011 och verksamheten har bedrivits på platsen under drygt 10 år. Ett fåtal bostäder är belägna i nära anslutning till anläggningen och transportvägar. Driften kommer att ske på liknande sätt vid utökat produktion som vid den befintliga verksamheten. Produktionsökningen bedöms inte innebära någon väsentlig ökning av luktolägenheterna. Det är främst den planerade ökningen av transporter till och från anläggningen som genererar bullerstörningar. Bolaget har redogjort för att transporter i huvudsak kommer att ske via den angränsande bergtäkten. För tillståndet bör föreskrivas villkor med bullerbegränsning i enlighet med praxis.

Övrigt

Länsstyrelsen erinrar om att anläggningen ska vara godkänd av Jordbruksverket med hänvisning till smittskyddet och hanteringen av animaliska biprodukter.

För verksamheten krävs även tillstånd enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Region Gotland, Miljö- och byggnämnden

Nämnden framför i huvudsak följande.

Ny mottagningsbrunn för flytande och fasta substrat

Bolaget har för avsikt att anlägga en ny mottagningsbrunn på cirka 1 500 m³ för flytande och till viss del fasta substrat. En nedsänkt brunn innebär att en visuell kontroll runt brunnen inte är möjlig, något som visat sig vara värdefullt vid bolagets befintliga utlastningsbrunn, där sprickor och mindre läckage kunde upptäckas och åtgärdas. För en nedsänkt brunn under marknivå krävs att det finns tillräckliga säkerhetsanordningar och möjligheter till kontroller. Detta för att kunna upptäcka sprickor och läckage i ett tidigt skede och på så vis förhindra påverkan på grundvattnet. Sårbarheten för grundvattnet är hög inom verksamhetsområdet. Marken har en hög genomsläpplighet och det är stor risk för snabb transport av eventuella föroreningar till grundvattnet. Verksamheten som bedrivs norr om biogasanläggningen är en bergtäkt som regelbundet spränger i berget och då orsakar vibrationer. Det saknas en beskrivning av riskerna som en nedsänkt brunn innebär samt vilka åtgärder som kommer att vidtas för att minimera dessa risker.

Nämnden anser att det är förknippat med för stor risk för påverkan på grundvattnet att förlägga mottagningsbrunnen på så vis som bolaget avser och förespråkar istället att brunnen förläggs i marknivå, och att alternativa lösningar för att kunna tippa avfallet, ramp eller annat med likande funktion, ses över.

Föreslagna villkor

Verksamheten kommer att bedrivas i stort på samma vis som tidigare, med vissa mindre ändringar (exempelvis däckvätten för desinficering av fordon). Bolagets förslag till villkor är därav lika de redan befintliga villkoren i nu gällande tillstånd. Till skillnad från befintligt tillstånd föreslår bolaget att tillsynsmyndigheten ska ges delegation att godkänna ytterligare avfallstyper för behandling (föreslaget villkor 4). Miljö- och byggnämnden bedömer att detta är ett rimligt villkor som ger bolaget utrymme att kunna behandla andra avfallsslag än de som är beskrivna i tabell 2 i ansökan, förutsatt att det kan ske utan risk för påverkan på människors hälsa eller miljön.

Region Gotland, Tekniska nämnden

Tekniska förvaltningens avfallsavdelning har granskat ansökan och har inget att erinra.

Bolagets bemötande

Miljö- och byggnämnden anser att en betongbrunn förlagd under marknivå är förknippat med risker för grundvattnet i händelse av läckage och avråder från planerad nedsänkning. Bolaget instämmer med nämndens riskbedömning, men har för avsikt att konstruera/bygga aktuell brunn samt installera ett kontrollsysteem på ett sätt att riskerna för kontaminering av grundvattnet elimineras.

Sedan ansökan lämnades in har synen på behovet av nedsänkt mottagningsbrunn omprövats och en nedsänkt brunn kommer antagligen inte att bli aktuellt. En situation kan dock uppstå där nedsänkt brunn åter blir aktuellt och därav är bolagets önskemål att villkoren i kommande tillstånd ej förhindrar eventuell byggnation av en nedsänkt mottagningsbrunn.

Om tillståndet förenas med villkor avseende planerad mottagningsbrunn yrkar bolaget på följande formulering eller liknande:

”...För accept av nedsänkt mottagningsbrunn krävs att BroGas presenterar en konstruktion/byggnation samt även presenterar ett kontrollsysteem för brunnens nyttjande som gör att vidtagna säkerhetsåtgärder, av Miljö- och byggnämnden, bedöms som tillräckliga för att förhindra kontaminering av grundvattnet. Detta innebär att

BroGas kan anlägga en nedsänkt mottagningsbrunn endast i det fall nedsänkning godkänns av Miljö- och byggnämnden...”

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Samråd och miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966). Miljöprövningsdelegationen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. 47 § miljöbalken.

Statusrapport

Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen (2013:215). Miljöprövningsdelegationen bedömer, utifrån bolagets redovisning, att risken för att verksamheten medför föroreningskada är liten. Därmed behöver inte en statusrapport upprättas enligt 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen.

Tillåtlighet

Val av plats inklusive planförhållanden

Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken ska för verksamheten väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Tillstånd får inte ges i strid med en detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900). Små avvikelser får dock göras om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas.

Den planerade produktionsutökningen innebär en begränsad utökning av verksamhetsområdet där ny mark till viss del tas i anspråk för utbyggnad. Ansökan har kompletterats med en naturvärdesinventering för hela området. Sammantaget uppvisar området låga naturvärden.

Verksamheten kan vidare ge upphov till buller och utsläpp till luft och vatten. Miljöprövningsdelegationen bedömer dock att verksamhetens påverkan på hälsa och miljön kan begränsas genom befintliga och planerade skyddsåtgärder.

Miljöprövningsdelegationen bedömer sammantaget, mot bakgrund av vad som framkommit i ärendet med bolagets åtaganden och försiktighetsåtgärder, att lokaliseringen kan godtas för den sökta verksamheten.

Hänsynsregler

Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån bolagets ansökan och genom de åtgärder och försiktighetsmått som bolaget avser att vidta samt genom de villkor och vad Miljöprövningsdelegationen i övrigt har fastställt i detta tillstånd, att inga hinder enligt 2 kap. 2-5 §§ miljöbalken föreligger.

Rimlighetsavvägning

Enligt 2 kap. 7 § miljöbalken ska de krav som ställs i detta beslut enligt 2 kap. 2-5 §§ och 6 § första stycket miljöbalken inte vara orimliga att uppfylla. Miljöprövningsdelegationen finner att hinder enligt 7 § inte föreligger.

Miljö kvalitetsnormer

Enligt 5 kap. 3 § miljöbalken ska myndigheter ansvara för att miljö kvalitetsnormer följs. Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten inte kan antas bidra till någon försämring som skulle kunna medföra att någon miljö kvalitetsnorm inte kommer att kunna följas.

Miljöprövningsdelegationen bedömer vidare att verksamheten inte kommer att påverka möjligheterna att följa miljö kvalitetsnormerna för luft.

Miljömål

Miljöprövningsdelegationen finner att bolaget på ett tillräckligt sätt har redogjort för verksamhetens påverkan på relevanta nationella och regionala miljömål. Miljöprövningsdelegationen finner att bolagets beskrivning är rimlig och bedömer att verksamheten inte kommer att bidra till att dessa mål inte uppnås.

Sammanfattning av tillåtlighet

Mot bakgrund av vad som anförts ovan och vad som följer av detta beslut samt med de åtgärder som bolaget åtagit sig anser Miljöprövningsdelegationen att den utökade verksamheten kan tillåtas att tillstånd kan lämnas till verksamheten.

Tillstånd

Omfattning

Yrkandet omfattar befintlig och utökad verksamhet vid bolagets biogasanläggning. Miljöprövningsdelegationen bedömer att ansökt mängd av maximalt 175 000 ton avfall per år är rimlig att behandla vid anläggningen.

Vidare omfattas tillståndet av fastbränsleförbrännings- och elproduktionsanläggningar.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att befintlig gasledning för transport av biogas till Visby för uppgradering inte påverkas av den nu ansökta verksamhetsutökningen och inte heller har ingått i prövningen.

Giltighetstid

Miljöprövningsdelegationen finner inga skäl att tidsbegränsa tillståndet. Regler för omprövning av tillståndet så vitt avser verksamhetens omfattning eller villkor meddelade i tillståndet finns i 24 kap. 5 § miljöbalken. Bl.a. kan omprövning göras när det förflutit tio år från det att tillståndsbeslutet vann laga kraft.

Villkor

Villkor 1

För att uppfylla det allmänna villkoret är bolaget skyldigt att vidta de skyddsåtgärder och försiktighetsmått samt bedriva verksamheten på det sätt bolaget angett och åtagit sig i ärendet.

Villkor 6

De avfallstyper som bolaget får hantera på anläggningen framgår av bilaga 1 till detta tillstånd. För att tillståndet inte ska begränsa verksamheten på ett alltför ingripande sätt bedömer Miljöprövningsdelegationen att bolaget efter tillsynsmyndighetens godkännande bör få ta emot och hantera även andra avfallstyper med liknande egenskaper för biogasframställning. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att tillsynsmyndigheten finner detta rimligt, under förutsättning att det inte medför olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Villkor 7

Villkoret syftar till att minska störande lukt i omgivningen. Tillsynsmyndigheten ges möjlighet att vid behov meddela ytterligare villkor avseende skyddsåtgärder för att begränsa och motverka luktstörningarna.

Villkor 18

Kontrollprogrammet ska bland annat närmare beskriva provtagningen av dagvatten samt redovisa hur kraven i förordningen om verksamhetsutövarers egenkontroll kommer att uppfyllas.

Delegation

Tillståndsmyndigheten får överlåta åt tillsynsmyndigheten att fastställa villkor av mindre betydelse enligt 19 kap. 5 § och 22 kap. 25 §, tredje

stycket, miljöbalken. Miljöprövningsdelegationen bedömer att de specifika frågorna som har delegerats är av sådan mindre betydelse som avses.

Igångsättningstid

Enligt 19 kap. 5 § punkt 9 och 22 kap. 25 § andra stycket sista meningen miljöbalken ska i fråga om miljöfarlig verksamhet det anges den tid inom vilken verksamheten ska ha satts igång.

Miljöprövningsdelegationen fastställer 5 år som igångsättningstid.

Sammanfattande bedömning

Miljöprövningsdelegationen anser sammanfattningsvis, med bolagets åtaganden och de i detta tillstånd föreskrivna villkoren och omfattning, att verksamheten går att förena med de allmänna hänsynsreglerna och målen i miljöbalken samt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Tillstånd kan därför lämnas till utökad verksamhet.

Information

Detta tillstånd befriar inte bolaget från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser. Några exempel på bestämmelser anges nedan.

Bolaget ska fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka och förebygga olägenheter för människors hälsa eller miljön (26 kap. 19 § miljöbalken) samt i övrigt iaktta vad som sägs i förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll.

Farligt avfall ska hanteras så som är angivet i avfallsförordningen (2020:614).

Varje år ska senast den 31 mars en miljörapport lämnas in till tillsynsmyndigheten enligt 26 kap. 20 § miljöbalken. Rapportering sker digitalt genom Svenska Miljörapporteringsportalen, <https://smp.lansstyrelsen.se>.

Enligt förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken ska avgift betalas årligen av den som bedriver miljöfarlig verksamhet.

Kungörelsedelgivning

Kungörelse om detta beslut införs inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar, Gotlands Allehanda, Gotlands Tidningar,

samt på Länsstyrelsen i Stockholms läns webbplats ”Kungörelser och delgivningar”.

Ni kan överklaga beslutet

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt, se bilaga 2. Skrivelsen ska ha kommit in till Länsstyrelsen i Stockholms län senast den 23 juni 2023.

De som medverkat i beslutet

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Stockholms län. I beslutet har deltagit Lena Johansson, ordförande och Anders Wasell, miljösakkunnig. Föredragande har varit Anna Bohlin, miljöhandläggare.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

BroGas AB, bjorn.palmgard@biogasgotland.se

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, registrator@msb.se

Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se

Länsstyrelsen i Gotlands län, gotland@lansstyrelsen.se

Region Gotland, regiongotland@gotland.se

Region Gotland Miljö- och byggnämnden, registrator-mbn@gotland.se

Region Gotland Tekniska nämnden, registrator-tn@gotland.se

Region Gotland Räddningstjänsten, registrator-rs@gotland.se

Aktförvarare Länsstyrelsen Gotland

Bilagor

1. Avfallstyper
2. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Bilaga 1. Avfallstyper

Substrattyp	Avfallskoder enligt avfallsförordningen (2020:614)
Fastgödsel	02 01 06 (ABP kategori 2)
Flytgödsel	02 01 06 (ABP kategori 2)
Rotfrukter/grönsaker	02 01 03
Skalmos	02 01 03
Slaktavfall	02 01 02 (ABP kategori 2, 3)
Rent fett/ister (slaktavfall)	02 01 02 (ABP kategori 3)
Spannmålsavrens	02 01 03
Matslurry	02 02 03, 02 03 04 (ABP kategori 3)
Höngödsel	02 01 06 (ABP kategori 2)
Drank	02 07 02
Järnhumus	19 09 02

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Stockholm antingen via e-post; stockholm@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den **23 juni 2023**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 10 00. Ange diarienummer 551-40416-2022.